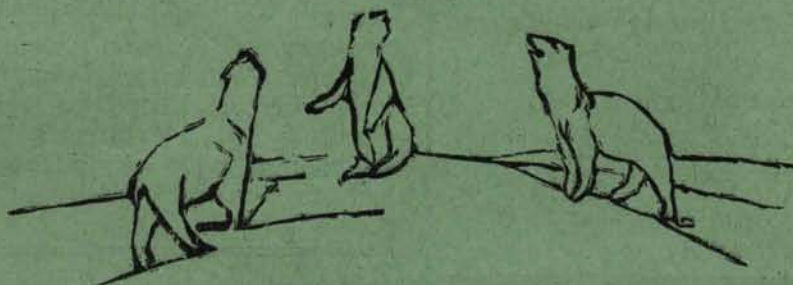

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Talpas és Barnabás repülőgépe büszkén szárnyalt fenn a magas égbolt alatt. A jegesmedvék csak néztek utána. Bizony ilyen csodálatos gépmadarat ők még nem láttak az északi sarkon.

1935. SZEPT.

20.

III. ÉVFOLYAM

26. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Toborzó.

Legutóbb a következők toboroztak eredményel: Bányai Jolánka Aiud, toborozta: Ambrus Dezső, I. g. o. t. és Zoltán III. el. o. t. és Szilágyi Erzsébet, I. el. o. t-t Aiud. Klein Aranka III. el. o. t. Cluj, Horváth Évike, III. el. o. t-t Cluj. Hodis Mimi, I. g. o. t., Papp Rózsikát és Piroskát, Stánceni, Sanek Boriska, V. el. o. t., Tibát Piroskát Braşov. Gál Bözsike, II. g. o. t. Árkossy Agnest Mihai Viteazu, Máté Erzsébet Mihai Viteazu, Józsa Ellát, Mihai Viteazu, Sigmund Ilonka Cluj, Tamás Irénkét Iara.

Az Uj Cimborá szivalbumba.

Gyűlnek a fényképek a szivalbumba. Mindegy fénykép egy szép fehér szívlapra kerül, ott lesznek feljegyezve a fényképtulajdonosok adatai is, hány éves, milyen vallású s hol lakik az illető kis cimborá. Aztán, ha valahol rajzkiállítást rendez az Uj Cimborá, elviszi a szivalbumot is, hogy ott bemutassa. Akinek van fényképe küldjön be egyet a szivalbum számára.

Mael Ferenc: Aranyegyszeregy.

*Háromszor három az kilenc,
Gyomrának él csak az ingenc.*

*Háromszor négy tizenkettő,
Poruljár a veszekedő.*

*Háromszor öt az tizenöt,
Kerüld, aki rád köhög.*

Karácsonyi és alkalmi szindarabok és ajándékkönyvek.

Karácsonyra, vagy Mikulásra a legtöbb iskola rendez szindarabot. Az előrelátó tanító nem hagyja az utolsó percre a szindarab rendelést, amikor esetleg már ki is fogy a készlet, hanem igyekszik jó előre ellátni magát karácsonyi szindarabokkal, verssel, párbeszéddel — s egyáltalán, ami szükséges.

Az Uj Cimborá, úgy, mint tavaly is rendelkezésre áll a közönségnek. Lesznek falusi szindarabok számára alkalmas hosszabb és rövidebb darabok s versek, de ajándék mesekönyvek is.

A kiadó vállalatnál éppen most folynak a tárgyalások egy olesó karácsonyi szindarabos

könyv kiadása ügyében, amelyben köszöntő versek is volnának.

Már most megrendelhető szindarabok László Marcella: A mindentudó könyv, hosszabb karácsonyi szindarab a 20 Lei és 5 Lei portó.

László Marcella: A tündérek békekonferenciája. 3 kis szindarab vizsgára s bármilyen alkalomra a 20 Lei és 5 Lei portó.

Rimiteai babák.

Kevesen tudják azt, hogy Rimitea, 's Colţeşti milyen értékes két faluja Erdélynek. Nemesak gyönyörű fekvésénél fogva, nemesak a híres Székelykő nevű kilátó miatt, de azért az ósrégi szép népművészeti munkáért is, amely a két faluban folyik a rimitea-i hímes „írások“ kézimunkát ma már Bethlen Mária grófnő révén — Angliába, Svájcba és más külföldi országban is keresik és megfizetik. A szorgalmas, ügyes női ujjak egy percig nem pihennek. Colţeşti-n ujabban torockói népviseletű babák is készülnek s Csiki Viktorné, ref. lelkész neje és Kelemen Irma úrasszonyok szebbnél-szebb babákat állítanak elő és öltöztetnek fel torockói ruhába. Egy-egy ilyen 60—80 cm-es díszruhába öltöztetett baba szinte értéket képvisel. Gondolom, hogy milyen öröme lenne annak a kislánynak, aki Mikulásra, vagy karácsonyra egy ilyen szép babát kapna ajándékkul. Megkérdezzük az árát is egy ilyen babának. A A fehér plisszébe rakott szoknyájú és fehér varrottas bluzos 60 cm-es baba ára 400 Lei, a pártás, díszruhás és mennyasszonynak öltöztetett babák ára 800—800 Lei. Rendelésre készítenek fiúruhás babákat is. Kár, hogy a régebbi, virágzó fafaragású háziipart abbahagyták ezen a vidéken, ahol a nép kézimunkának és művészi faragásnak egyaránt művésze.

Mennyi magyar él a földön? Jegyezze meg jól minden kis cimboránk. Délamerikában, mintegy 50.000, Afrikában 2509, Új Zéland szigetén 350, Palesztinában keresztényen vallású magyar 7, (Zsidó vallású magyar sokkal több él.) Kínában 2800, Ausztráliában 300, az Egyesült Államokban 1.110.905, Csozországban 6.300, Franciaországban 40.000, Bécsben 10.927, Romániában 1.437.000, Jugoszláviában 580.000, Csehszlovákiában 1.069.895, Magyarországon 8.001.112. A többi európai országokban mintegy 95.000-re tehető a magyarok lélekszáma.

HUMOR.

Négy király ül egy házban, magas palotákban. — Mi az?

Csak szemüveg kell!

Irta: Dezső bácsi.

„Nagyapóka lelkem
Mit mond az újsága?
Elnézem, hogy öreg fejét
Mindig csak csóválja.
Rosszat mond az újság?
Háborút csinálnak?
Akkor én is beállok majd
Lovas katonának!...
... Adja a kezembe
Azt az újságfélét!...
Meglátja, hogy kibetüzöm
Elejét s a végét!“

— Hohó lassan, Palkó!
Türelmes légy gyermek!
Előbb majd az iskolában
A betűt ismerd meg! —

„Nem kell nekem betű!
Szükségem rá nincsen!
Nekem csak a szemüveg kell!
Akkor megy majd minden!
Nagyapó is, lám, a
Betűt megtanulta,
De szemüveg nélkül bezzeg
Olvadni nem tudna!“

Bolond Guszti.

„Amit cselekedtetek eggyel az én legkisebb atyámfiai közül, énvelem cselekedtetek meg.“ (Máté 25:40) — ezt a szentírási mondást haragotta az iskola tanulóinak egész kara az öreg tanító után s midőn ez levette fejéről fekete kis selyemsapkáját és összekulcsolta kezeit, az összes gyermekkezek imára kulcsolódtak és az összes szöke, barna és fekete fejcsékek lehajoltak az összekulcsolt kezekre.

Vége volt a tanításnak. Milyen élénkség támadt egyszerre! Mint a hangyaboly, melyet a vándor lába megbolygatott, nyözsgött és zsi bongott, a gyermekesereg nevetgélt, csacsogott és futkosott. Az öreg tanító utánuk tekintett és örült, amint látta a vidám gyermekhadat a széles utca gomolyogni.

Csak a kis Frici állott egyedül az iskola ajtajánál s a sipkáját szorongatta a kezében. „Mit vársz? Ahán! tudom már, ismét egy csomó cifra rongyot akarsz, ugy-e? Mit is csinálsz te ezekkel az ócska rongyokkal? Ime, itt van, összeszedtem neked egy csomót, mert az egész héten jól viselted magad és szorgalmas voltál.“ A gyermek kipirult az örömtől, köszönetet mondott és gyorsan kisetett a szobából.

Már jó messziről hallani lehetett a hangos füttyülést, kacagást, kiabálást és közben egy öreg ember haragos kiáltozását. Frici látta, hogy egy csomó gyerek futva menekül és egy öreg ember mankójával a kezében, éktelen haraggal kergeti őket. Csodálatosan nézett ki az öreg. Hosszú, piszkos, sok helyen lyukas kabát volt rajta, ócska zöld cilinder a fején cifra pappal diszitve — különös látvány volt a szegény, bolond öreg Guszti. Tizenöt év óta la-

kott a faluban a szegény, kitaszított ember.

A gyermekek gunyolták és csufolták és ő, aki azelőtt annyira szerette a gyermekeket, most a gyermekesereg láttára éktelen haragra lobbant. Az uri házakban kapott enivalót és alvóhelyet s itt-ott egy kis dohányt. Télen élt a konyhában a tüzhely mellett, nyáron meg a napon sütkezett és pipált, ha volt dohányja, vagy cifra rongyokat keresgélt „királyi koronája“ számára, mert azt képzelte, hogy ő király s a kopott keménykalap az ő királyi koronája.

Az egész faluban senki sem törődött vele szeretetteljes részvevő szívvvel: „hiszen bolond!“ — gondolták és mondták az emberek. Csak egy, csak egytelen egy volt az egész faluban, aki szánalmat érzett iránta és ez a kis Frici volt. Midőn ma az iskolában a szentírási igéket tanulták, a „legkisebb atyafiakról“, mindjárt az öreg Guszti jutott eszébe s szerette volna megkérdezni a tanító urtól, hogy az is a „legkisebb atyafiak“ közé tartozik-e, de Frici bátoratlan fiu volt s így a kérdést magába fojtotta. A fiuk szétszaladtak s az öreg bolond egymagára maradt s mereven bámult maga elé. Frici gyors léptekkel hozzáietett. „Nézd csak Guszti bácsi!“ — mondá a gyermek s megmutatta neki a magával hozott rongycsomagot. De ijedten elhallgatott, mert látta, hogy a gyerekek ma nagyon felbőszítették a szegény öreget.

Az öreg Guszti ócska ruhája ma tele volt dobálva sárral, még az arca is s a homlokán egy kő, vagy valamely éles tárgy ütötte vörös folt. Hülye mosoly játszott a szerencsétlen ember ajkán, mikor Fricit látta. Engedte, hogy

a fiúcska egy padhoz vezesse s magában simogva, elkezdett a rongyokkal játszani.

— Mit csinálsz a vén bolonddal, Frici? — kiáltotta a szomszédból Karesi a kerítésen keresztül. — Szeretném hallani, micsoda hadaróságokat fecsegsz neki. Tudod, én veled tartok, de...

— De én nem tartok veled! — vágott szavába Frici tüzes szemekkel. — Nem szégyenled magad, amit ma is műveltetek a szegény Gusztival? Én nem törődöm a ti gunyolódásokkal, ám csufoljatok, ha úgy tetszik nektek!

— Ejnye, no! — mondá Karesi félig nevetve, félig zavartan, — mit akarsz hát? — s keresztül ugrott a kerítésen és Frici elé állott, — hiszen tudod, hogy én nem gondolok rosszat, de olyan kacagni való, ha az öreg dühbe jön, de hát ő végre is bolond, aki semmivel sem törődik és ő vele sem törődik senki sem.

— Az Ur Jézus törődik veled! — válaszolá Frici oly határozott hangon, hogy Karesi meghökkenve elhallgatott. — Gondolj csak vissza a mondásra, amit ma tanultunk az iskolában, — folytatá Frici haragtól kipirultan, — tudhatod tehát, hogy az Ur Jézus a „legkisebb atyafi“-val is törődik!

— Bolondság! — mondá Karesi félig dacosan, félig szégyenkezve, — ezzel ugyan nem! Ez semmit sem tud az Ur Jézusról. Ez pogány. Ez még a „Mi Atyánkot“ sem tudja.

Erre már Frici sem tudott mit válaszolni. Karesi hátát fordított nekik és eltávozott. De e naptól fogva Karesi többé nem engedte, hogy az öreg Gusztit sárral dobálják. Frici pedig továbbra is csak az öreggel maradt.

*

Hónapok teltek-multak. Majd egy napon az öregnek ágyban kellett maradnia, mert beteg lett. Orvost nem hívtak hozzá, — „minek is, úgy sem tudná megmondani, hogy mi a baja“, mondták az emberek. Vittek neki ennivalót, de arra senki sem gondolt, hogy szives, nyájas, barátságos legyen vele szemben, „hiszen semmivel sem gondol, törődik s ha beszélne nekem is neki a jó Istenről, nem értené meg!“ Így feküdt magára hagyottan, nehezen lélezett s a halálos verejték gyöngyözött homlokán. Rég óta beteg volt már, de itt senki sem törődött vele. Egyszer csak kinyílt az ajtó és két gyermek lépett be a szobába. Az egyik megállt az ajtónál, a másik az ágyhoz sietett s könnytelt szemekkel simogatta végig az öreg arcát.

— Apóka, te nemsokára a jó Istenhez költözöl!

A haldokló felnyitotta szemét s lassan összekulcsolta kezeit. „Frici imádkozzál!“ mondá. Frici meleg kezeikével öreg barátjának jég-hideg kezeit szorongatta. Az egy pillanatra bolondos nevetéssel nézett kedvencére, azután egyszerre csodálatos fény gyult ki arcán, úgy, hogy az ajtóban álló fiúnak is hevesebben kezdett dobogni a szíve és ő is imára kulcsolta kezeit. Az öreg pedig elkezdett hangosan imádkozni: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben!...“ elmondta az egész imát — azután egy mélyet sóhajtott és néma csend lett.

Az ajtónál álló gyermek — Karesi volt az — csendesesen kisurrant. Ott kinn aztán a földre vetette magát és keservesen sirt.

Ez az imádság volt tehát az, amire Frici az öreg bolondot fáradhatatlan türelemmel taníttatta, míg annak ölében ült, ezért gunyolták őt és csufolták kis bolondnak. Karesi nem volt jó tanuló, Isten ígéjéből, amit az iskolában tanultak, csak kevés maradt meg az emlékezetében. Egy bibliai mondást azonban, bár szerette volna, de nem tudta elfelejteni, t. i. amit egy napon az iskolában tanultak és ez a mondás volt: „Ami cselekedtetek eggyel emez én legkisebb atyámfiái közül, énvelem cselekedtetek meg“ és akkor elszaladtak s az öreg Gusztit sárral és kövel megdobálták. „Én velem cselekedtetek meg!“

Most tudta meg csak Karesi, hogy a szegény lenézett, megvetett öreg Gusztit is ama „legkisebb atyafiak“ közé tartozott, akiket az Üdvözítő szeretett. Tudta, hogy az már az Üdvözítő trónja előtt áll — de nem lenézve és megvetve, hanem megdicsőülten. Mit fog majd mondani az emberekről, akik között nyomorban élt és csak egy volt közöttük, csak egyetlen egy, aki őt szerette s aki számalommal volt iránta?!

— Karesi! — A fiu feltekintett s könnytelt szemével Fricit látta maga előtt állani. — Ne sirj, lásd én vidám vagyok, hogy mégis csak el tudta mondani a „Mi Atyánkot“ és te is láttad és hallottad, hogy ő nem volt pogány!

Erre felugrott Karesi és így szólt:

— Frici, milyen jó vagy te és én milyen rossz fiu vagyok. De mától fogva másként lesz! Mától fogva veled tartok, — tette hozzá halkán, ellágyultan.

— Isten segítsen erre téged, — mondta Frici.

— Isten fizesse meg neked, kicsi Fricike! — mondta Karesi, azért, amit az öreg Gusztival tettél.

Németből fordította: Rédei Károly.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Írta: **Teleky Dezső.**

(31 folytatás.)

Ha jégzikla lett volna alatta, öfensége pozdorjává zúzódott volna. De szerencséje volt, hogy véletlenül a tengerbe pottyant, ahonnan alaposan megázva és megfázva, mégis kitudott evickélni a partra.

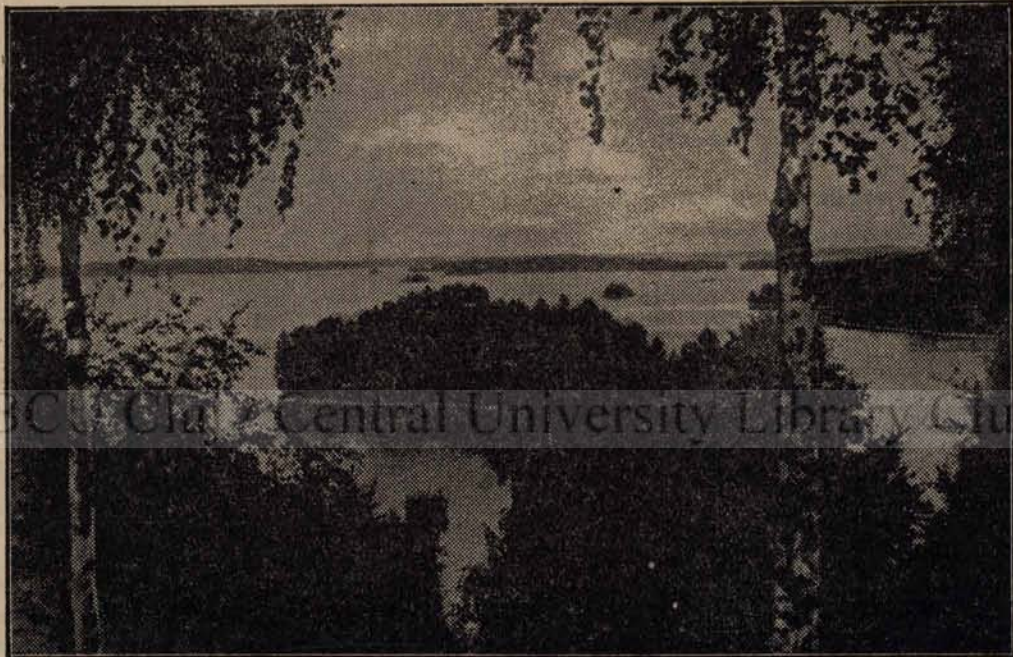
Barnabás a kiállott izgalmaktól annyira kimerült, hogy valósággal betegnek érezte magát. Talpas most is olyan volt, mint az acél.

Már jól elhagyták az Északkeleti-szigetet,

komáék alig hagyták el az Északi-Jegestenger vidékét, már is Finnország fölött száguldoztak.

Ez az ország területben majdnem kétszer akkora, mint Nagyrománia, de lakóinak száma ötször kisebb: Összesen három és félmillió.

A ritka lakosság a gyéren épített terjengős falvakból is kitűnik. Összeépített házsorokat hiába keres a szem. Az épületek szétszórtan állanak, mint a magyar Alföldön a tanyák. Erdők aljában (a finn nagyon szereti az erdőt), a fenyvesek szélesebb tisztásain, vagy az országutak mentén tünedeznek fel a különálló, többnyire tágas és ízléses lakóházak gazdasági épületeikkel együtt. A dombokon barátságos villák buk-

Ezt a gyönyörű országot különösen páratlan tóvidéke teszi változatossá.

mikor a saját gondjaiba elmélyedt Barnabás hirtelen homlokához csapott. Aztán izgatottan maga körül nézett, mintha keresne valamit. Végre kétségbeesve kiáltotta: Hol van a paraplé? Az én drága esernyőm?!

Talpas visszaordította: Hagyj békét nekil! Örülj, hogy már nem vagy náthás! És hogy szerencsésen megmenekültünk!

Barnabás keserves arccal — elhallgatott. Kis idő múlva beleordított a szócsöbe.

— Most hova utazunk?

Talpas visszafelelt: Egyenesen haza!

— Finnországban nem szállunk ki?

— Nem igen! Hazamegyünk szép Erdélyországba!

Azért útközben mégis érdeklődéssel figyelték a finnek földjét, az Ezer-tó országát, Medve-

kannak fel. Égre meredő hatalmas kémények jelzik a gyártelepeket, melyeknek száma feltűnően nagy. Látszik, hogy Finnország tekintélyes iparállam.

Ezt a gyönyörű országot különösen páratlan tóvidéke teszi változatossá.

A déli irányból már felcsillannak a tavak hatalmas vízeseikkel. Ezek a különböző nagyságú, köztük óriási kiterjedésű, sűrűn egymás mellett álló, vagy egymásba folyó tavak, zuhatagok még Barnabás figyelmét is felkeltették.

Finnországot több, mint negyvenezer tó hálózta be, melyekben gyakoriak a szigetek. Viszont a szigeteken tanyák, szétszórt falvak fekszenek. A tavak jegén lékek mellett halászatnak a finn gazdák. Korlátlanul szabad itt a halászat, s a tavak ezrei tele vannak a legízle-
sebb halakkal.

Kevés szántóföldje van Finnországnak, tehát gondoskodnia kell arról, hogy a külföldről szerezzé be gabonáját. A búza behozatalára bőven van pénzük, mert a vashányászat, a faipar és az állattenyésztés nagy jövedelmet hoz. Sok vasat és állati bőrt szállítanak a külföldre. A fából rengeteg mennyiségű pépet készítenek, amelyet papirgyártás céljaira használnak fel.

A maroknyi finn nemzet, mely a magyarok testvérnemzete, azért gazdag és megelégedett, mert szorgalmas, életrevaló és összetartó nép.

Itt a nők, nehezebb munkát is, éppen úgy dolgoznak, mint a férfiak. A szántást is nagyrészt asszonyok végzik egy-egy lovacska segítségével. Ugyanis az ország termőföldje nagyon laza. Megműveléséhez nem szükségesek az erős, teherbíró ökrök. A magányos lovacskák is könnyen tudják húzni az ekét ebben a puha, omlós földben.

Barnabás a fénylő tavakat kémlelte.

— Valóságos tükrök! — dörmögte magában. S a tükrökről eszébe jutott Zsuzsi felesége.

— Bizony egy kis etypetyét, valamelyes ajándékot vehettem volna Zsuzsikának. Teszem fel egy tükrös mézesszívet, amilyent a ditrói vásáron is árulnak, vagy egy hollandi patyolatfőkötőt! Milyen jól állana neki!

Már kezdett bosszankodni hallatlan figyelmetlenségén, de aztán ráeszmélt, hogy hát neki Amsterdamban alkalma sem volt üzletekbe járni, hisz azonnal lefogták és elzárták . . . No lesz is mesélni valója bőven, csak egyszer érkezzék haza, s legyen aki meghallgassa és el is higye azt a sok bolondos kalandot, ami velük megtörtént.

Talpas meggyorsította a menetet. Most már kétszázötven kilométeres sebességgel repültek. Vakmerően suhantak át a Finn-öblön, Esztországon, Lettonián és Litvánián keresztül. A kettészelt levegő rémesen jajgatott . . . Fülsiketítően zúgott a propeller . . . Lengyelország sík földje fölött sem tartott két óránál tovább az út. De mikor alkonyat után feltűntek az Erdős-Kárpátok felhőkbe nyúló gerincei, Talpas koma a gép menetsebességét meglassította és ezer méterrel feljebb szállt. Tudta ugyanis, hogy hegyes vidékek fölött erős léghuzam szokott lenni, sőt nem ritka a légörvény sem. Ez elől menekült ismét a felhők fölé.

A gép villanykörtéi újból kigyuladtak, amint az este beállott. Éjfél tájban már a kanyargó Tisza ezüst medrébe gyönyörködhettek.

Talpas a meghatottság örömkönnyeit zsebkendőjével akarta letörölni, midőn mélységes zsebében motoszkálva, észrevette, hogy abból vaskos pénztárcája hiányzik.

Elvesztette erszényét a dollárokkal együtt!

Ki tudja hogyan és mikor? Talán csak nem a jegesmedvékkel folytatott harc hevében?

— Ej oda se neki! Nem búsulok utána! — dörmögte Talpas, bölcsen megnyugodva a helyzettel. — Csak egyszer otthon legyek, majd megszerzem a mindennapi kenyeret dollárok nélkül! is.

Még napfeljötté előtt Brassóba érkeztek. A repülőtéren ügyesen leszálltak. Senkisémet vette őket észre. A város ilyenkor alszik a legmélyebben. Még a repülőgyár szuronyos őrei is neki-támasztva hátukat a bódé faköpenyegének, lábbon állva aludtak. Csak az ívlámpák voltak ébren s fehér izzó fényben ragyogtak. A Cenk-aljában fekvő gyöngyű város villanvsugarak özönében úszott. Talán ma szebben, mint máskor. Mintha e pazar kivilágítással megtisztelni akarták volna a levegő legújabb hőseit.

Talpas elővette noteszét, egyik üres lapját kitépte, előszedte töltőtollát s a következő sorokat írta a papirszeletre:

„A repülőgépgyár tekintetes Igazgatóságának! Helvben. Köszönjük a nagyszerű gépet, mely nehéz feladatának pompásan megfelelt. Hosszú utazásunk alatt sokat láttunk, sokat tapasztaltunk, földrajzi és természetrajzi ismereteinket gyarapítottuk. Láttuk Hollandiának esztornákkal öntözött termő földjét, láttuk Norvégiának csipkés sziklapartjait s a tengeri életnek változatosságait. Láttuk a Jegestengert kánrázatos sarkfényével, érdekes állatvilágával. Láttuk Finnországot, az Ezer-tó országát. Mindent jónak, szépnek találtunk, csak éppen fehérbőrű fajrokonainkkal nem tudtunk megbarátkozni. Azonban megbocsátottunk nekik. Ők még messze vannak a *kulturától*, nem tudják mi az a *békeszeretet*. Hazaérkezve, most mindent hálás köszönettel hiány nélkül visszaszolgáltunk . . . Csak az elfogyasztott benzinnel maradtunk adósok . . . De hát az ugyanis csak mesebenzin volt. Mert mese volt a sok medvekaland . . . Igen . . . csak mese volt . . . S amint Talpas ezeket a sorokat leírta . . . a város lámpái egyszerre kialudtak . . . Hajnali szürkület borította el a tájat . . . S mintha finom köd szállt volna fel a párás földből. A ködfátyol mindegyre sűrűbb lett s ime csodák-csodája: Talpas és Barnabás a vasmadárral együtt légies alakokká váltak, s észrevétlenül beleolvadtak a hajnali ködbe . . . Hajnali álmom . . .

Eltűntek! . . . Messze távolból azonban, mintha dörmögve hallatszott volna az egyre elhalkuló, dunnyugó nóta:

Dirmi, durmi, durmi dur
Aki tanul az lesz úr.
A jó könyvért élünk-halunk...
Meséből is tanulhatunk!
Ugy-e te? Ugy-e te?
Mese, mese . . . meskete.

(Vége.)

*Gyoles ingem, pártám,
Komló koszorúcskám
Kinek látom mosolygását,
Bíró veszi szép zálogját
Hess! ki kakas, ne matass!
Nem apád a fazekas!!! . . .*

A terv körül ugyan itt-ott volt kis vita, de ezt a krónikás nekünk meg nem írta. De Dani ígérte: szilvafát megrázza, s hogy megbékültek ez megmagyarázza. S mire a nap már a hegytetőt elérte, ők is úgy váltak el, szép egyetértésbe.

Palinak vasárnap volt ám nagy melege.

Szombaton történt ez, kiment a mezőre. Hogy mi történhetik? nem gondolt előre. Ment ment a szilkével, vitte az ebédet, bár ne vitte volna, hagynám e beszédet. De vitte s egy tövis bement a lábába s az nem kívánczozott másnap a csizmába. Így nem lett aztán a Mari vőlegénye.

No, eljött a nagy nap, a gyerek nép várta,

Lakodalmasdit játszó székelyföldi gyermekek.

s a kaput sietve maga után zárta. A Danika apja kiment a mezőre, hogy megnézzze vajjon lesz búza jövőre? Az édes anyja sem ment csak uk-muk-fukra, célja volt szert tenni egy jó kotlós tyúkra. Nagypó volt egyedül az első házba, bemélyedt egész a Lőcsei-naptárba. Nézte, nézegette, vajjon eső lesz-e? A naptár azt mondja, az lesz még csak messze!

No de mondja tovább — figyeljete jók rám, mert aki nem figyel fülét meghúszom ám! Nyikorodt a kapú, jöttek szépen rendben, innen három gyerek, onnan négy is egybe. Nem ültek csoportba, hanem úgy — szétszórva. Aztán, mint a nagyok épp úgy tettek ők is. — Hívó legénykéket küldtek szerte ők is. Pántlikás pálcájuk tartják a kezükbe, a rigmust — jól tudják, bent van az eszközbe.

„Szerencsés jó napot — kezdik a beszédet. — Mondanom se kéne, sejtik miért jöttem, de ez a tisztesség, hogy tegyük meg híven. Elmondom röviden jövetelünk célját, hogy ha kérésünket, figyelik, s méltatják. Egy tisztas háztájnak vagyunk megbízottja, ki lakodalmára szívesen meghívja. Ételen-italban lesz majd bőven része, lesz töltött káposzta, meg finom sült réce. A cigányok húzzák hajnalhasadásig, de megtörténhet, hogy holnap utánig. Abban a reményben mondunk egészséget, hogy jelenlétükkel megtisztelnek minket“.

A másik kis legény is mondott egy verset, hogy a lakodalom mikor és hogy hol lesz? S amíg hívogatni jártak a legények, összébb-összébb jöttek lassan a vendégek.

(Folytatjuk.)

A gondos fiú.

Volt nekem egy szép új ruhám.
Az volt még csak szép ruha ám!
Kíméltem is, mint egy leány.
Kétszer adta rám az anyám,
Két napig is új volt talán.

Egy szép könyvem is volt nekem.
Meg is becsültem azt szépen.
Nyálas ujjal lapozgattam,
Az öklömmel fordítgattam,
Mégis hamar elrongyoltam.

Volt egy falovam is nekem.
Kefélgettem, etetgettem.
Ügyeltem is bezzeg rája!
Meghurcoltam hóba, sárba,
Amíg el nem tört a lába.

Alig várom, hogy megnőjjen,
Hogy már igaziból éljen.
Tudom, lesz is sok mindenem:
Sánta lovam, vak tehenem,
Széllel bélelt házfedelem.

Balázs Ferenc.

A póruljárt kínai.

1. kép.

Nagy úr volt Pekingben. Csüing-Csak a kristálygombos mandarin. Kincseinek, jószágainak, se szeri se száma. Feng Ta Szen, a pápaszemes, hórihorgas orvos, minden reggel megvizsgálta, hogy az előző napi 29 fogás nem ártott-e meg a tízezerszer tisztelt tekintélyű mandarin gyomrának? Vagy legalább is egy icurka-picurkát nem fájt e meg a feje? De hál' Istennek sohasem volt semmi baja. Még a bolhák sem csípték meg soha. De ez tisztán a bolhák szerencséje volt, mert amilyen, kegyetlen és szigorú természete volt a mandarinnak, képes lett volna visszaesipni szegény bolhákat.

Kedvene szokása volt a Csüing-Csaknak, a kristálygombos mandarinnak délutánonkint lehúzni a papuesait — s a cseresznyefák alatt sétagatva szívni az ópium pipáját.

Vadkacsafiók.

Egyik verőfényes májusi nap, én és bátyám elhatároztuk, hogy valamilyen új zsákmány után nézünk, mivel eltörött a nagy csigaház játékaink közül. Vadászterületünk nem volt messze. Kertünk alatt az uradalmi réten mocsaras helyek is voltak. Kákás, nádas, hepehupás talaj. Ez volt a mi vadászterületünk, hol mindig esett áldozatul egy-egy csikoshátu bogár, egy-egy üres csigaház, vagy esetleg egy mezei virág.

Most is fölrágyogott az arcunk a ritka alkalomra, úgy örült a lelkünk, hogy mehetünk.

Magunkra öltöttük tehát a vadász ruhánkat és fegyverzetünket, ami nem állt egyébből, mint egy papirsipkából, melyhez sásszál kardunkat kötöttük. Aztán katonás léptekkel lesiettünk a nádashoz.

Semmi zaj, semmi nesz. Csak egy-egy dongó szállt el mellettünk és a tücsök ciripelte itt is, ott is a fűben. Amint a nádas széléhez értünk, megszólalt a bátyám:

— Mit gondolsz, viszünk ma haza valamit?
— Attól függ, hogy találunk-e?

— Én most egy tarka csigaházat, vagy egy száraz nádszálát szeretnék találni.

Aztán óvatos léptekkel beljebb furtuk magunkat a puha talajon, a káka és nád erdejében. Nem mentünk messze. Alig, hogy egy pár lépést tettünk, már is meg kellett állanunk. Közel mellettünk éktelen hápogással rebent föl egy nagy-szárnyu madár.

Megijedtünk tőle. Halálsápadtan, kérdőleg néztünk egymás szemébe.

Bátyám gyürte le előbb félelmi lázát.

— Vajjon mi lehetett ez? Hátha van ott még egy másik is? Fogjuk meg azt! — sugja fülembé bátyám.

Nesztelenül, figyelmesen háritottuk el utunkból a felnyurgult sás és nád szálakat és egy pár lépést tettünk előre.

Képzeljétek, mit láttunk?! Egy nagy, puha, bársonyos fészék feküdt előttünk egy zombék tetején, benne hevert egy meleg vadvacsa tojás.

Leültünk egy-egy zombékra a fészék mellé tanakodni, hogy mit csináljunk a tojással.

Elvigyük, ne vigyük?

— Ne vigyük el! Meg fog verni az jó Isten érte, ha kiraboljuk a vadvacsa fészékét, meg talán meghasadna szegény vadvacsa anyának a szive, ha üresen találná féltett fészékét. Mit is csinálnák egy tojással?

Nem! Én más gondoltam, — mondotta bátyám. Hátha nem jön vissza fészékére többé, mert tudja, hogy mi láttuk, mert ez is megszokott történni kényes madaraknál. Itt maradna a tojás árván, egyedül. Hátha megtalálja valami állat, — mondjuk egy kóbor kutya — és megessi? Vigyük el... Édesanyám éppen tegnap ültette meg a kis bóbitás fejü, kendermagos talvalyi jércét. Tegyük alá, hátha kikél. Aztán felneveljük, nagy lesz... Úgy is történt.

Otthon édes anyánk megdorgált a fészekrablásért s nem egészen szives beleegyezésére oda tettük a tojást a fészékbe, tyuktojások közé.

Angyali türelemmel vártuk az eredményt. 28 nap mulva keltek ki a tojásból a kis sárga tollpihés csibék, közöttük kikelt egy kis fekete-jószág is, a vadvacsa fiók.

Félős kis teremtés volt az Istenadta. Idegesen riadt vissza minden idegentől. Fészektársai-val sem tudott megbarátkozni. Mikor édesanyánk kirakta a csibéket a földre, kérdőleg tekintettek a náluknál sokkal fürgébb ördög fekete kis vadvacsa fiókára. Megesodáltak uszóhártás lábát, fekete ruháját, szokatlan hangját. Mostoha anyja, a tyukanyó pedig egy-egy erős kopantást mért hébe-hóba kemény csőrével a kis ártatlan vadvacsa fióka fejére. Megsajnáltuk a szegényt. Pártjára állottunk a védtelennek. Beletettük egy ruhadarabokkal kibélelt szakajtóba és oda hordtunk neki szorgalmasan vizinövény-magvakat, meg bogarakat, úgy tengettük ártatlan életét, míg meg nem tollasodott. Kiengedtük az udvarra, hol csakhamar megbarátkozott környezetével ugyan — a kis cigány, — de mégis fogságban érezte magát.

Az ősz elhozta az ő végleges szabadságát is.

II. kép.

No ezen a napon is szokásához híven, lenn sétált a kertjében. S, hogy történt hogy nem, nem vette észre, hogy a minden kínai koponyák remeke: hosszú copfja rácsavarodott a cseresznyefa egyik ágára. De minthogy a mandarin ezt nem vette észre, menni akart tovább, hogy utána néz a szolgálhadnak s ha netán lustálkodnának — szétütöttük, szét biz Ó! Meg is indul hát peckesen.

III. kép

De óh jaj! kettőt lép csak, mert valami kegyetlen rándítást érez. Rémülten ejti ki a szájából pipáját. Tán csak nem a Sárga szellemek karmai közé került? Akik megelégtették, hogy olyan kegyetlenül bánt el a szolgálival, s most fogva tartják. Táncol, ugrál, menekülne Csüing-Csak úr, igéri a Sárga szellemek hetvenhetedik nagyapjának, hogy nem lesz többé kegyetlen, csak most az egyszer engedje szabadon.

Az udvaron voltunk éppen azon őszi nap délutánján, mikor messze a levegőben költöző madarak hangját hallottuk. Csakhamar feltűnt a közeledő V-alak a levegőben, Beszélgetésükre, hápogásukra figyelmes lett a mi kis féltve őrzött kincsünk is, a kis vadkacsa fiók.

Tekergette a nyakát erre is, arra is. Fél szemmel váltogatva, föl-föl tekintett, úgy félre döntött fejjel. Aztán fölugrott egy közeli farakásra, ott fölborzolta tollait, megrázta magát és mikor a költöző vadkacsa had a fejünk fölött repült, ő is megrugta lába alatt a fadarabot és . . . elröpült. Elröpült egyenesen a vadkacsacsapathoz, hol talán megtalálta édesanyját.

Pataky B. József.

IV.
kép.

Addig-addig ugrál, erőlködik, hogy recesen egyet a cseresznye ág és Csüing-Csak úr a földön találja magát. Ha hátranézne, rögtön látná, hogy a cseresznyefa ágán akadt meg a copfja. De mint, hogy egy kristálygombos mandarinak nem illik hátranézni, mert az ősök sem néztek hátra soha sem — így boldogan hálálkodik a Sárga Szellemek, hetvenhetedik nagyapjának, hogy könyörgésének eleget tett és mégis csak szabadon engedte a fogságból.

Nem telt bele egy hét sem, de már az egész nagy kínai birodalomban tudták és beszéltek, hogy Csüing-Csak a tízezerszer tisztelt nagytekintélyű kristálygombos mandarin, hogy szabadult meg a Sárga szellemek hatalmából. De ennek főleg a szolgák látták hasznát, mert ettől kezdve minden évben egy-egy aranyat kaptak gazdájuktól ajándékba az évforduló alkalmával; és többé nem bánt velük olyan kegyetlenül a mandarin.

Ahogy kis munkatársaink irnak . . .

A Matróz és az oroszlán c. találós kép megfejtése.

*Egyszer egy matróz mit gondolt magában,
harmónikájával, elment Amerikába.*

*Pipáját is megtalálta zsebében,
mikor egy oroszlán jött a sűrűből eléje.*

*Az oroszlán nagyott ordított,
a matróz agya össze rázkódott.*

*De hangszere félénken megszólalt
és az oroszlán ijedten elrohant.*

Keul Gyurka és Edith.

Rend van Hangyaországban!

Egy angol természetbúvár hosszú időken keresztül figyelte a vörös erdei hangya telepeit, melyek egy fán, szorosan egymás szomszédságában voltak. A tudósnak sikerült megfigyelnie, hogy a vörös hangyák mindegyik telepe egymástól teljesen elkülönült vadászterülettel rendelkeznek, melyet a más telepek hangyái gondosan elkerülnek. A fészkekből ezekre a vadászterületekre hosszú, gyakran messzire szétágazó utak vezetnek. Két hangyakolónia ilyen felvonulási útja gyakran szorosan egymás mellett vezetett el. A két út között azonban minden esetben egy semleges terület húzódott, melyet egyetlen hangya sem mert átlépni. Ilyen semleges zónák voltak az egymáshoz közel különösen közeleső fészkek között is. Csak rendkívüli inség idején sértették meg a hangyák a semleges terület törvényét és ekkor a két szomszédos hangyanép között háborúra is került a sor.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK!

Kukorica közt születtem . . .

*Kukorica közt születtem,
Ott szedtek fel engem.
A nevem is oly parasztos,
De én nem szégyelem
Becsületes jó magyar név,
Nem himez — nem hámoz,
Az én nevem, az én nevem
Kukoricza, Kukoricza János . . .*

(Petőfi: János Vitéz című szindarabjából.)

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Üzenjük nektek kis cimborák, hogy ha lakóhelyeteket hazamosabb időre elhagyjátok, vagy más városba mentek tanulni, mindig írjátok meg a címváltozást nekünk egy levelezőlapon, hogy az új helyre küldjük az újságot. — *Sarkadi*

Kató. Hallom, hogy már nagy leánya vagy, s az Új Cimborát szeretettel olvasgatod. Édesanyádat jól ismerem, együtt jártunk a középiskolában. Remélem te is olyan jó tanuló leszel majd, mint, amilyen ő volt régen. Ha időd lesz, írj egy szép levelet Katóka. — *Pap Ilus, II. g. o. t.*, az Új Cimborák szombat délutáni találkozójáról legutóbb te irtad meg a beszámolót. Úgyesen megírtad Iluska. — *Szöke István, III. g. o. t.* megkezdődött újra az iskola. Bizony már egy III. gimnázistának nem éppen csak játék a tanulás. Hiszem azonban, hogy éppenúgy megfogod állni most is a helyed, mint eddig. A megfajlás közlésre kerül. — *Gál Bözsike, II. g. o. t.* „Boldog vagyok, hogy nekem is jár az Új Cimborá — írod s mindig nehezen várom az érkezését”. Az ilyen híreket én is szívesen olvasom. A leveledben meghívtál a chiend-i nagy színielőadásra, amelyben te is szerepeltél. No nem váltottam veletek szégyent, mind úgyesen játszotatok. A rejtvény jó, közlésre is kerül. — *Veress Zsófia, I. g. o. t.* a 22, 23, 24-es számok megfejtése bekerül a sorsolásra. A nyár szép élményei után most megkezdődik az iskolában a komoly munka. Kitartást és szép sikert kívánok mindnyájatoknak kis cimborák az új iskolai évben. — *Martin Emmuska és Lajos.* Beléptetek ti is a rejtvényt szerkesztők közé. Az ügyes jó rejtvényeket szívesen és örömmel fejtegetik kis olvasóink. — *Hodis Ily, IV. g. o. t.* Az új keresztrejtvényed szemre tetszetős és érdekes. Egy templom körvonalait hozod ki a keresztrejtvényből. Átadtam a rovatvezetőnek. — *Papp Katus, I. g. o. t.* Nó Katóka, ezt a levelet már régen vártam. Úgye, hogy csak az első levél megírása volt nehéz? Már a következő levelen nem gondolkodsz annyit, a 24-es szám rejtvényét jól megfejtetted. — *Grünfeld Margit és Irénke.* Új kis cimboráink vagytok s a küldött levélben mutatkoztok be a szerkesztőségnek és a többi kis cimboráknak. Ezt már szeretem. Így most már tudom, hogy Margit I. gimn., Irénke IV. el. o. t. Satumare-n laktok s az Új Cimborá nagy kirándulásán tetszett meg

nektek ez a kis lap. S addig-addig kértétek szüleiteket, hogy meg is rendelték nektek. — *Román Katika, I. g. o. t.* A Finta Ildikó címére küldött válasz levelet, amelyben írod, hogy szívesen vállalod a levelezést. — Klárikával — átadtuk. Voltatok a Biró Katókaék lankáján kiránduláson? — *Pál Béla, I. g. o. t., Gyula, III. el. o. t.* Most látom először leveleteket a postában, külditek mindjárt a helyes megfajlítást is. Remélem, hogy nem utoljára láttam a neveteket a levél aláírásában. Szombaton délután szívesen látunk titeket is a találkozón. — *Vaska Klárka, I. g. o. t.* Egész nyáron nem láttalak. Most egy kicsit nezz lesz eleinte, míg az új rendbe beleszoksz. A 24-ik szám helyes rejtvény megfajlítást átadtam a rovatvezetőnek. — *Tóth Gyurka, I. g. o. t.* Te is most irtál először az Új Cimborának — úgyesen bevis mutatkozol: Nevem: Tóth Gyurka itt Aiudo-n végeztem a IV-ik elemi jó eredménnyel. Kaptam is 4 szép jutalomkönyvet. Nekem az Új Cimborából legjobban Talpas és Barnabás tetszik, meg a fejtörő. Nagyon szeretek olvasni, már egész kis könyvtáram van 53 drb. könyvből. Jól van Gyurka, jól. Így már hiszem, hogy barátságban leszünk ketten, mert én éppen az ilyen törekvő, életrevaló kis cimborákat szeretem és azokat meg is becsülöm. — *Simon Ágica, I. g. o. t.* Leveled álljon itt a többi kis cimborá előtt: — Az Új Cimborát én Hodis Ildikótól ismertem és szerettem meg. Elhatároztam, hogy az anyukámtól, meg nagymamámtól, cukorra, nyalánkságokra kapott pénzt összegyűjtöm és azzal az Új Cimborát fogom előfizetni, mert nekem még kedvesebb nyalánkság lesz az Új Cimborá. Remélem, hogy ha a jó Isten éltet, olyan sokáig leszek előfizetője a Marcella néni kedves lapjának, hogy utoljára öreg cimborá lesz belőlem. A kedves cimborákat örömmel üdvözlöm. — *Muntean Viorica, IV. g. o. t.* Tetszett neked a Creanga meséje, a lusta emberről. Örülök, hogy szereted ezt a kis újságot, s hogy az Új Cimborá virágmagvaiból olyan úgyesen kertészkedtél. No írj máskor is Vioricám. — *Enyedy Gyurka, IV. el. o. t.* A betűrejtvény és a esigarejtvény megfajlítást is jó. Úgy látom te is az ügyes rejtvényfejtők közé tartozol. A szombat délutáni találkozókra téged is, meg a többi eluj-i kis cimborát is szívesen látjuk. — *Klein Aranka, III. el. o. t.* A 22—23-as számok rejtvényt megfajlítást jó, a sorsolásra be is kerül. Egy aranyos kicsi cimborá: Friedmann Ágica, II. el. o. t. érdeklődött — Satumare — írtad és szeretne veled levelezni. Már ez igazán nagy megtisztelés Arankám read nézve, hogy az a kedves satumare-i leánya — éppen téged választott ki a sok kis cimborá közül.

A többi kedves levélre a köv. számban megy válasz

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Sólyom István.

1. Szélmalomrejtvény.

Beküldte: Gál Erzsike, II. g. o. tan.

Egy ismert magyar közmondás.

2. Névrejtvény.

Beküldték: Imreh Sándor és Bandi.

Szigal Matild.

E névben egy kedvenc gyümölcsünk neve is benne van. Melyik az?

3. Szórejtvény.

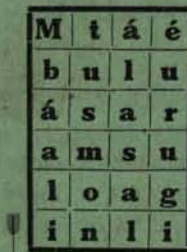
Beküldték: Keul Edit és Gyurka.

kabát

l

4. Kocka névrejtvény.

Beküldte: Martin Lajos.

Ezen betűk úgy helyezendők el a kockákban, hogy az első függőleges sor és a legalsó vízszintes sor egy európai állam vezetőjének a nevét adja. Minden vízszintes sor egy nevet ad balról, jobbra olvasva, ha helyesen összerakjátok a betűket.

5. Földrajzi póllórejtvény.

Beküldte: Kovács Ildikó, III. g. o. tan.

- ...nglia = Európai ország.
 ...adrid = Spanyol főváros.
 ...merika = Egyik világrész.
 ...ürich = Svájci város.
 ...range = Dél-Afrikai folyó.
 ...igeria = Afrikai színes köz'ársaság.
 ...lexandria = Egyiptomi kikötő város.
 ...anghai = Kínai nagy város.
 ...anzibár = Öböl Afrika keleti részén.

A hiányzó betűk helyesen pótolva egy hatalmas folyam nevét adják.

Megfejtési határidő: 1935. október 5. A megfejtők között jutalmul meséskönyveket sorsolunk ki.

A kiadó bácsi postája

Az elmúlt héten a következő előfizetések érkeztek: Helyből: Bogdán Mancsi és Böske 50, Balázs Dolly 50, Ábrahám József 50, Császár Mária 50, Ferenczi Miklóska 50, Gálffy Zsigmond 100, Hodis Ilke 40, Sebestyén Pista 50, Balázs Sanyi 34, Müller Ádám 50, Flegler László 50, Rimanóczy Ádám 50, Alexy Pál 50, Zsakó Zsóka 50, Elges Eduárd 20, Hargitai Öcsi 50, Fülöp Gézuka 50, Bernáth Anna Mária és Gyula 200, Lukácsér Magda 17, Székely György 34, Benyházi Evike 100, Schüller Vilmos 50, Kohn Vera 17, Ref. koll. elemi iskola 100, Br. Bánffy Katinka 100, Vjékről: Szentgyörgyi Ili 100, Balogh Éva, Kató és Ildikó 100, Feldman Harry Jenőke 100, Kósa Árpád 200, Mészáros Irénke 30, Blága István 17, M. P. Satu Mare 500, Dutkay Elemér 50, Friedmann Ági 20, Pobozy István 17, Károlyi István 50, Fodor Ilonka 43, Görög Livia 25, Payer Karesi 50, Balog Anti 17, Körösi Ilonka 50, Szabó Béluska 43, Schvarez Magda 34, Weisz Ibi 20, Bartha Pisti 50, Molnár Erzsébet 17, Bartha Zsigmond 17, Fried Laci 50, Bodonyi Ica 100, Ref. elemi iskola, Araci 117, Dájbukát Gábor és Jolánka 200, Ney Zsuzska 50, Rothman Vera 75, Fülöp Dániel és Tibi 50, Égei Emma és Margit 50, Fodor Annuska 100, Nagy Sándorné 200, Bajka Klárka és Mancsi 100, Vass-Rózsika 100, Ady Attila és Csaba 100, Baczay Béla 342, Arkossy Ágnes 50, Pálffy Miklós 50, Papp Piroska és Rózsika 50, Sának Boriska 100, Biró Erzsike 100, és Tibát Piroska 50 Lei.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSÓ.**

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a **Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.**